

ВСЕНАРОДНЕ СВЯТО РАДЯНСЬКОЇ ДЕМОКРАТІЇ

5 ГРУДНЯ-

ДЕНЬ

КОНСТИТУЦІЇ

СРСР

ЩОРОКУ народи нашої країни урочисто відзначають День Конституції СРСР, свято радянської демократії.

Перша Конституція СРСР, прийнята II Всесоюзним з'їздом Рад 31 січня 1924 року, закріпила об'єднання всіх народів, що населяють нашу країну, в єдину союзню державу. Вона затвердила найдемократичніші громадянські права. 5 грудня 1936 року Надзвичайний VIII з'їзд Рад СРСР прийняв нову, нині діючу Конституцію Радянського Союзу, яка проголосила перемогу соціалізму в Країні Рад.

Весь історичний шлях Радянського Союзу — яскраве свідчення торжества ленінської народної демократії. В країні зміцніли союз робітників і селян, дружба народів СРСР, склалася нерушима морально-політична єдність радянського народу, який широким фронтом будує комунізм. Внаслідок цих змін відбувся процес переростання диктатури пролетаріату в загальнонародну державу. Воля радянського народу відіграє вирішальну роль у створенні законів, в управлінні державними справами, в усіх проявах громадського життя нашого суспільства. Саме в Радах, які поєднують у собі риси державних і громадських організацій трудящих, найповніше

втілюється соціалістичний демократизм нашої державної системи.

Конституція СРСР гарантує кожному громадянину політичні й соціальні права.

У братній сім'ї радянських народів створив, розвинув і зміцнив свою національну соціалістичну державу, її представницькі органи в особі Рад український народ.

Рік тому радянський народ відзначив славне 50-річчя утворення СРСР. Святування півстоліття нашої держави вилилося у яскраву демонстрацію єдності народу, одностайну підтримку політики партії, яка бореться за мир, свободу, рівність всіх націй, щастя всіх народів світу.

Сьогодні всі чесні люди підтримують величезну й багатогранну роботу, що проводить Політбюро і особисто Генеральний секретар ЦК КПРС тов. Л. І. Брежнев у напрямку ослаблення міжнародної напруженості, в інтересах миру. Цьому служить і візит товариша Л. І. Брежнева в Індію. Це ще один крок до втілення в життя Програми Миру, прийнятої XXIV з'їздом КПРС. А вона відбиває найсвітліші ідеали людства, які закріплені у Конституції першої у світі держави робітників і селян.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ ТА КОМПІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ імені І. І. Мечникова.

РІК ВИДАННЯ XXXIX

№ 35 (1132)

30 ЛИСТОПАДА 1973 р.

Ціна 2 коп.

ЩОБ ЛЮДИ НІКОЛИ НЕ ЗНАЛИ ВІЙНИ

М И ІХАЛИ шляхами Білорусії. Обабіч шосе миготіли поля і ліси, пропливали міста й села. Скрізь відчувалася розмашиста хода нашої епохи: диміли фабрики й заводи; в містах будувалися нові житлові масиви; трудящі полів потужними комбайнами спішили зібрати достигле зерно; навколо чітко відчувався ритм трудового життя.

Ось із-за повороту перед нами несподівано виріс величний обеліск, вершина якого немовби впиалася у небо. На цій вершині в променях сонця, що тільки появи-

лось на горизонті, виблискувала Червона Зірка.

Це був Курган Слави.

Від'їхавши трохи вбік, ми вийшли з машини. Навкруги було тихо-тихо. Мовчки підійшли до Кургану й сходами стали повільно підніматися вгору. В ці урочисті хвилини я згадував і думав й про інші пам'ятники, споруджені в радянській країні після Великої Вітчизняної війни. Адже їх тисячі...

Вони нам нагадують про страшну війну, про те горе, яке пережив білоруський народ разом зі всіма народами нашої Батьківщи-

ни в ім'я миру на землі — безцінного щастя для людства.

Ці думки не залишали мене. І ось ми підійшли до підніжжя монумента. Несподівано якась теплота розлилася по моему тілі: я побачив величезну кількість квітів, щойно зірваних з грядки і умитих ранішньою рососою, яка так виблискувала на сонці. У цю хвилину я відчув якийсь невольний зв'язок, який існує між пам'яттю про героїв і квітами.

Герої не помирають, герої живуть вічно, як і квіти, які зворушливо змінюються людьми коло пам'ятника-обеліска, подібно по-

чесній варті.

У цьому, на мою думку, і є нерозривний зв'язок між відважними героями, які віддали своє життя за світле майбутнє нашої Вітчизни, і простими радянськими людьми, які бережуть вічну пам'ять про їх подвиги, заповідаючи нашому поколінню примножувати славі діла наших батьків і дідів.

Щоб люди всієї планети Земля ніколи не знали скорботних днів, наш великий, сильний Радянський Союз і особисто Л. І. Брежнев очолили рух всіх народів за мир у всьому світі. Ми гаряче вітаємо дружній візит Леоніда Іллєча в Індію й бажаємо йому успіхів.

М. ТАРАКАНОВ,
студент І курсу геофаку.

НАШІ ГОСТІ

АКТИВІСТИ
КОМУНІСТИЧНОЇ
ПРЕСИ
ШВЕЙЦАРІЇ

Минулого тижня в Одесі перебували активісти розповсюдження комуністичної преси Швейцарії, органу Швейцарської партії Труда — газети «Уврієр». Вони приймали у СРСР на запрошення ЦК КПРС й газети «Правда».

Під час перебування в Одесі гості «Правди» відвідали наш університет. На прийомі у ректора їм докладно розповіли про учбову й наукову роботу, що проводиться в університеті. Гості цікавилися діяльністю партійних та громадських організацій, комсомолу, системою студентського управління, побутом тощо.

Швейцарських товаришів познайомили з університетом, деякими лабораторіями.

ТРИВОЖНІ СИГНАЛИ

РІШЕННЯ Є. А РОБОТА?

На дверях комітету комсомолу університету — табличка: «Тихо! Іде засідання комітету комсомолу...». Як ж питання в центрі уваги комсомольського активу?

...У звітній доповіді секретаря комітету комсомолу В. Шибуняєва XXV звітно-виборній конференції зазначалося, що в університеті значно зросла наукова активність студентів. Наводилися цифри: працюють 128 наукових студентських гуртків, кількість членів НСТ зросла з 1937 до 2600 чоловік. Студенти беруть активну участь у всесоюзних, республіканських та іншого масштабу наукових конференціях...

Що ж, цифри відрядні. Але поглянемо, що за ними.

Зараз, мабуть, ніхто з членів комітету комсомолу та й факультетських бюро минулого складу не може точно згадати, коли питання про роботу НСТ стояло на порядку денному. Наприкінці листопада завершується третій етап V Всесоюзного конкурсу студентських наукових робіт з суспільних наук. Але, на жаль, про існування конкурсу... забули. Забули про це і в ко-

мітеті комсомолу, і на факультетах... І лише там, де в цьому напрямку попрацювали кафедри, про якість, результати це можна говорити.

Про це з тривогою говорив на засіданні відповідальний за роботу НСТ університету асистент кафедри трудового, колгоспного і земельного права І. Каракаш.

Що ж потрібно зробити для поліпшення роботи студентських наукових товариств?

Ось пункти з рішення, прийнятого комітетом:

1. Рекомендувати комсомольським бюро факультетів заслухати питання про роботу факультетських НСТ.

2. До 1-го грудня представити звіти про намічені заходи у комітет комсомолу.

3. Комітету комсомолу здійснювати періодичний контроль за роботою НСТ.

Рішення є. Залишилося, так би мовити, небагато — сама робота. А чи поліпшиться вона — це покажуть в першу чергу підсумки третього етапу V Всесоюзного конкурсу з суспільних наук. Чи будуть представлені на ньому роботи студентів нашого університету?

...Передплата. Це слово зараз майже у всіх на вустах. Недарма її називають оглядом ідейної зрілості комсомольців.

Як же справи з передплатою на періодичні видання на факультетах?

Про це інформує відповідальний за передплату член комітету комсомолу С. Коротенко.

Добрі справи з передплатою на історичному факультеті. Тут комсомольці передплатили 105 примірників «Комсомольської правди», 140 — «Комсомольської іскри», 40 — «Молоді України», багато журналів... Першість на факультеті тримає III курс, де комсоргом В. Плавич: тут більшість студентів передплатили по два-три видання. Не відстають від істориків юристи: на їх рахунок понад 210 примірників «Комсомольської правди», «Комсомольської іскри», «Молоді України», «Комсомольського знамені» та інших періодичних видань...

Та, на жаль, на інших факультетах справи далеко не втішні. Так, комсомольське бюро біофаку до передплати поставилося, відверто кажу-

чи, безвідповідально, пустило її на самоплив. А внаслідок передплатено: 70 — «Комсомольської правди», 60 — «Комсомольської іскри», всього 10 республіканських газет.

Здається, від цих цифр червоніли щокі у всіх присутніх на засіданні комітету. У всіх крім... самих біологів. Бо нікого з біофаку — ні комсорга факультету А. Афанасюка, ні його заступників, ні навіть члена комітету комсомолу Н. Ярошенко — не було. Можливо, відстань від Шампанського провулку до вулиці Петра Великого дійсно невелика, але ж зуміли прибути на 14.30 (саме в цей час мало розпочатися засідання) сусіди біологів, студенти геолого-географічного факультету.

Хімічний факультет. Не можуть і тут похвалитися успіхами. Бо передплатили, наприклад, «Комсомольської іскри» — лише 70 примірників... Чому це так?

— Не хочуть передплачувати, — виправдовується заступник комсорга хімфаку О. Писарева. — Та й «Комсомольська іскра» — не цікава газета...

І це говорить комсомольсь-

кий ватажок! Нічим іншим, як дивним нерозумінням важливості передплати, втратою почуття відповідальності активом й комсомольцями хімфаку це не можна пояснити!...

Слід також закинути і комсомольському бюро філфаку — на факультеті передплатено близько трьохсот примірників періодичних видань. А навчається ж там понад 500 студентів!

Можна продовжити цей сумний перелік факультетів, де не все ще гаразд у цьому напрямку. Та час вже звернутися до висновків.

Вже понад місяць пройшло з того часу, як на факультетських і курсових звітно-виборних зборах комсомольці обрали кращих своїх представників до складу комсомольських бюро. Їм виявили велике довіря. Його потрібно виправдовувати. Час вже серйозно замислитися і в комітеті комсомолу, і в кожній первинній організації над тим, як підвищити рівень всіх ланок комсомольської роботи, в першу чергу, в галузі ідейного виховання й навчання студентів. Це — вимога часу. Це, зокрема, одне з найголовніших завдань, які висуває перед комсомольськими організаціями дальший розвиток університетської освіти в нашій країні.

Б. ПЕРЕЖНЯК.

ПРИСВЯЧЕНА КОМСОМОЛУ

У наступному році комсомол відзначає знаменну дату — 50-річчя присвоєння йому імені В. І. Леніна. Підготовка до цього знаменного ювілею ведеться вже зараз.

22 листопада в університеті проведено студентську наукову конференцію, яка присвячена славетній події в історії ВЛКСМ. Її організувала кафедра історії КПРС.

Конференцію відкрив вступним словом завідувачий кафедрою історії КПРС професор Н. М. Якупов. Він відзначив, що Комуністична партія завжди приділяла велику увагу молоді, студентству, враховуючи, що виховання її на бойових та трудових традиціях народу є запорукою успішної побудови комуністичного суспільства. Він підкреслив також важливість участі студентів у науковій роботі і, зокрема, в конференції.

Учасники конференції прослухали понад двадцять наукових студентських доповідей і повідомлень і взяли участь в їх обговоренні.

Хочеться відзначити виступи студентки II курсу хіміаку М. Рудої — «Критика буржуазних фальсифікаторів з питань принципів організації і роботи комсомолу» (науковий керівник кандидат історичних наук А. Пішевський); студентки II курсу істафаку В. Гаврюхіної — «Бойова співдружність народів СРСР у роки Великої Вітчизняної війни» (науковий керівник професор Н. Якупов); студента IV курсу істафаку В. Ковальчука — «Розробка й обґрунтування В. І. Леніним теоретичних основ зовнішньої політики пролетарської держави» (науковий керівник доцент О. Муратчаєва); студентки II курсу РГФ Н. Молчанової — «Комсомол промислових підприємств Одеси — помічник партії у вихованні молоді» (науковий керівник В. Федоров); студента I курсу істафаку М. Ковалюка — «Науково-технічна революція в умовах капіталізму» (науковий керівник доцент О. Альошкін).

Тема інтернаціоналізму й братерства радянського та чехословацького народів прозвучала у виступі студента II курсу фізафаку Яна Маловця (ЧССР) — «Участь чехів та словаків у партизанській боротьбі на Україні в роки Великої Вітчизняної війни» (науковий керівник старший викладач Є. Шиян).

Доповідачі показали, що вони оволоділи навичками наукової роботи, їхні повідомлення відзначаються актуальністю, ясністю постановки і розкриття проблеми. В деяких з них дана історіографічна характеристика літератури, здійснений деякий джерелознавчий аналіз.

Активно проходила робота у секціях. Кожна доповідь викликала жваве обговорення, виступаючи висловлювали свою точку зору.

Конференція прийняла рішення рекомендувати доповіді студентів на II етап Всесоюзного конкурсу після усунення недоліків, які висловлені в ході обговорення. Рекомендовано також залучити учасників конференції до читання лекцій на підприємствах, в колгоспах, групах і на факультетах університету.

В. ШАМКО,
секретар конференції, аспірант кафедри історії КПРС

Робота над Атласом об'єднує вчених кафедри фізичної географії, ґрунтознавства, групу картографів факультету, кафедр геологічного відділення.

Крім того, цю тему ми погодили з Радою по вивченню виробничих сил при АН УРСР та кафедрою економічної географії Московського університету.

Застосовуючи нову систему залучення студентів до наукової роботи, яка, як знаємо, мусить бути тісно пов'язана з учбовою, не треба, на нашу думку, давати студентам «глобальних» тем. Студент мусить починати з чорнової роботи, вузьких тем, поступово розширюючи їх. Сьогодні студент — співучасник, потім — виконавець дедалі все складнішої роботи. Такою роботою в студентів є спочатку курсова, а згодом і дипломна.

УДР, як ми розуміємо, є першим східцем наукової роботи студента. Він у цей період є активним помічником ученого, дослідника, тобто вчиться, набуває навичок для подальшої самостійної роботи. А вже потім приступає до самостійного дослідження. Крім того, наукова робота студента мусить бути тісно зв'язана з тим чи іншим курсом певної дисципліни. Таким чином, УДР — гарне починання. Тільки треба правильно й з урахуванням нахилу спрямовувати творчу енергію студентів.

Продовжуємо розмову про УДР

Прошло майже півроку з того часу, як було прийнято положення про УДР. За цей час факультети, вистигли дещо відповідно вимог такого положення. Можна зробити висновки про перші кроки впровадження цієї системи.

Ми звернулись до завідувачого кафедрою генетики й дарвінізму біологічного факультету професора А. І. Воробйова та завідувачого кафедрою економічної географії геолого-географічного факультету професора І. Ф. Мукомеля з проханням розповісти, як впроваджується у них на кафедрах УДР.

БЕЗСУМНІВНА КОРИСТЬ

Професор А. І. ВОРОБЙОВ.

Звичайно, наш факультет не є винятком щодо цього нововведення. Наші студенти завжди включались у дослідження, проводили експерименти. Цього вимагала специфіка факультету. Але після того, коли прилучення студентів до наукових пошуків стало обов'язковим, ми залучаємо до експериментальної роботи практично всіх, хто бажає спеціалізуватися по нашій кафедрі.

В учбовий процес нині включається певна кількість годин на експериментальні роботи — великі дослідження, досліди. На нашій кафедрі, наприклад, студенти вивчають цитохімію клітини: проводяться цікаві дослідження на рослинах, які до цього часу не були предметом пильної уваги вчених.

До впровадження УДР студенти тільки з третього курсу включались у наукову роботу кафедри. Зараз же ми залучаємо всіх, кого цікавить генетика та дарвінізм.

Слід сказати, що впровадження УДР широко розчинило двері для молоді. Нині вона — учасник досліджень, що проводить кафедра. УДР — потрібна справа, вона примушує студентів мислити, шукати, експериментувати, працювати самостійно.

На факультеті видано «Методич-

ні вказівки по виконанню і захисту дипломних робіт на біологічному факультеті». Віднині кожна дипломна робота має нагадувати дисертацію, в крайньому разі вона повинна мати вигляд закінченого наукового дослідження, яке внесе щось нове у науку.

Крім всього сказаного, студенти в процесі експериментальної роботи освоюють такі методи, як мікрофотографування, зарисовки об'єкта, вивчають структуру клітини, її цитохімію. Вся ця робота значно активізувалась з введенням УДР — системи важливої і необхідної для вищої школи.

Професор І. Ф. МУКОМЕЛЬ.

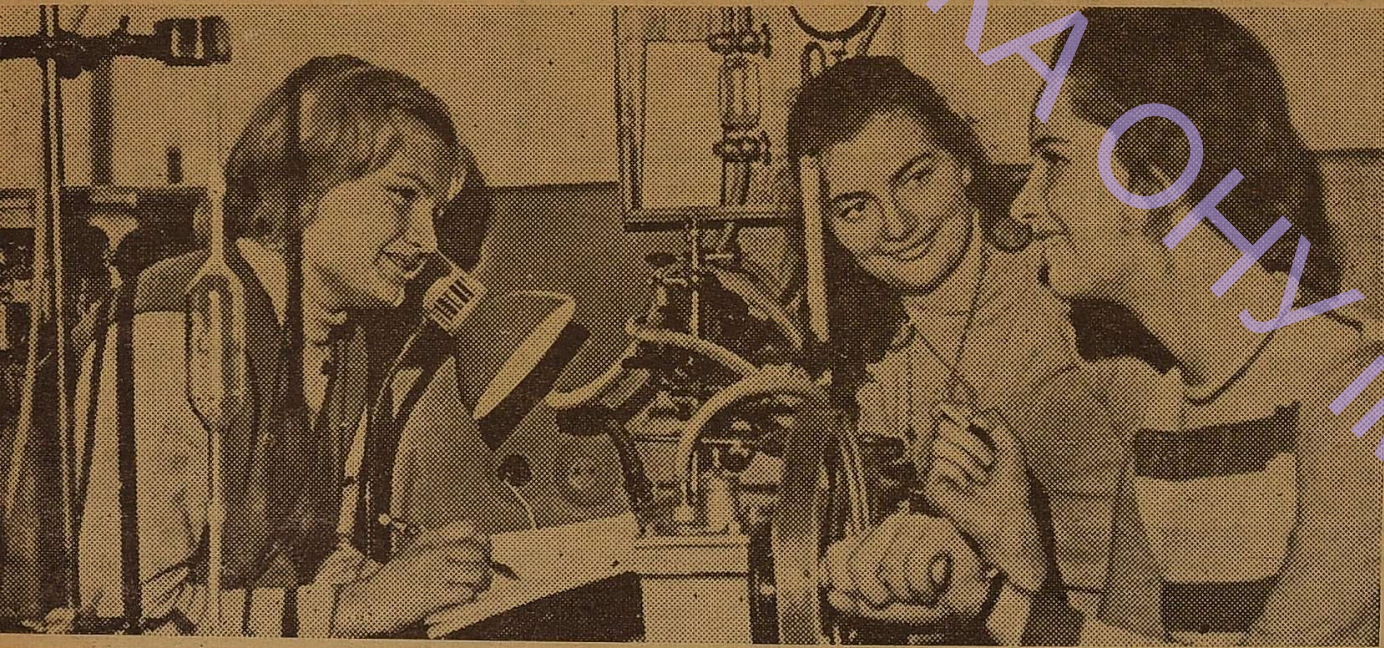
Наша кафедра до наукової роботи залучає студентів III—IV курсів. На I—II — проводяться роботи реферативного характеру, свого роду підготовча робота.

Зараз кафедра економгеографії працює над складанням Атласу сільськогосподарства Одеської області. До кінця учбового року ми повинні його закінчити. Атлас включає в себе описання природних умов області, сучасний стан сільськогосподарства, організацію його, основні напрями удосконалення спеціалізації сільськогосподарських підприємств. Це велика робота. І її ми виконуємо разом з іншими кафедрами факультету, тобто її можна назвати між-кафедральною темою.

Підготовча робота вже розпочата. У ній брали участь студенти. Вони збирали й оброблювали матеріал, потрібний для Атласа. Окрема група студентів III—IV курсів залучалась до складання разом з членами кафедри карт населення, розселення та розміщення сільськогосподарських підприємств. Студенти будуть співавторами карт.

Правда, у нас є свої труднощі, зв'язані з тим, що викладачі різних кафедр на одному й тому ж курсі, часто одним і тим же студентам пропонують включитися в дослідження тієї чи іншої теми, а часто й залучають до неї. Таким чином виходить накладка. Один студент одержує декілька завдань, а це дезорієнтує його. Нам саме тому слід подумати, як правильно скоординувати нашу роботу.

Як бачимо, вчені єдині в тому, що впровадження системи учбово-дослідної роботи принесе користь. Кожен з них, стосовно специфіки кафедри й факультету, бачить шлях, яким має впроваджуватись дана система, власне вже впроваджується. Зважаючи на авторитетну думку професорів А. І. Воробйова та І. Ф. Мукомеля, треба вірити, що зв'язок навчання і наукових пошуків студентів принесе безсумнівну користь, що із стін нашого вузу виходитимуть спеціалісти думачі, з необхідними навичками наукової роботи, які їм знадобляться, де б вони не працювали.

Студентки II курсу біофаку (зліва—направо): Людмила Квасницька, Ірина Скалич, Ліна Грицаєнко виконують роботу «Діаграми стану» в лабораторії фізпрактикуму.

Фото О. Левіта.

ДРУЖБИ МІЦНІТИ

Темряву прорізали бортові вогні повітряного лайнера. З кожною секундою вони більшали. Уже чітко виділялася фігура птаха-велетня. «TV-124» випустив шасі й тугі колеса торкнулися посадочної полоси.

А ось і вони — наші гості з філологічного факультету Вільнюського державного університету, які прилетіли на крилах спортивної дружби до наших філологів.

— Яким чином Ви заслужили поїздку і чому вибрали саме Одеський філфак? — запитую.

— На університетських змаганнях ми зайняли перше місце з баскетболу, за що були нагороджені поїздкою, — говорить третьокурениця Люда Кубатова. — Одесу вибрали тому, що наші університети єднає договір про дружбу й співробітництво. Міжуніверситетський обмін делегаціями здійснюється, а от міжфакультетського ще не було. Ми зробили початок.

Наступного дня студенти філологічного факультету Олександр Валевський, Олексій Богуцький, Володимир Бехтер, Володимир Раца познайомилися друзів із нашим університетом та містом. Вони побували у палеонтологічному музеї, на площі Потьомкінській, на морвокзалі, в Театрі опери та балету. А потім, о 16-й годині, в спортивному залі Центрального стадіону розпочалася дружня зустріч з баскетболу між гостями та нашими дівчатами. Вже на пер-

ших хвилинах зустрічі вільнюські спортсменки виходять вперед. В першу половину зустрічі перевага на їхньому боці. Звертає невелика, лише в шість очок. У другому таймі господарі майданчика роблять все можливе, щоб вирівняти гру, та високі баскетболістки з Литви чітко грають в обороні й доцільно в нападі, поразивши кілька противника з середніх та близьких дистанцій. Гра закінчилася з рахунком 64:54 на користь гостей. Вона проходила цікаво, коректно, як і вподобала товаришським зустрічам такого рангу.

По закінченню я попросив капітана Вільнюської команди Ванду Купіште висловити свою думку про хід гри.

— Всі ваші дівчата грали дуже ввічливо, без найменших порушень, що нам сподобалося. Своєю грою ми задоволені.

Увечері всі філологи, гості та господарі, зібралися разом. Зайшла дуже цікава розмова, в ході якої ми ближче познайомилися із Вільнюським університетом, із життям наших друзів, повідали їм про себе. Вони розповідають, що Вільнюський університет засновано 1579 року. Його засновником був польський король Баторас. Спочатку було лише три факультети, а зараз їх — одинадцять. Кількість студентів в університеті — 16 тисяч.

— Що таке філфак ВДУ? Ліда Ясадавічуте:

— Храм дівчат. На ньому 1150 студентів, серед яких лише 90 хлопців.

— Як у Вас традиції? Роман Тоторайтес:

— «Іматрикуляція» — посвята в студенти, «Медіум» — половина навчання, проводи дипломантів, КВВ між факультетами, вечори дружби, зустрічі з письменниками та поетами й тепер, сподіваюсь, будуть зустрічі із філологами Одеського університету.

— Скажіть, будь-ласка, чи є у Вас атестація? Альгіс Мілюс:

— Є, два рази в семестр. Оцінки 0, 1, 2. Якщо одержав два чи три нулі — стипендія «горить».

— Чим Ви займаєтесь крім баскетболу? Біруте Груздзевічуте:

— Музикою, люблю пісні.

Ліда Ясадавічуте:

— Пишу вірші та граю в футбол.

Люда Курбатова:

— Люблю ляльки та настільний теніс.

Альгіс Мілюс:

— Колекціую монети та вимпели.

Мілда Лаурінайте:

— Займаюсь туризмом та танцями.

У неділю студенти із Вільнюса зробили екскурсійну подорож по Одесі, побували на Алеї Слави та в славновісних катакомбах.

— Ваші враження про перебування в Одесі? Беатріче Добінайте:

— Сподобались гостинні одесити, історичні місця Одеси, Потьомкінські сходи, Алея Слави, ката-

комби, Театр опери й балету.

Ріта Маркутіте:

— Незвичайна чистота у Ващому гуртожитку. Різниця колову води Чорного моря і Балтійського.

— Ви приїдете у Вільнюс. Про що Ви в першу чергу розповісте своїм товаришам? Ріта Баронайте:

— Ну, звичайно, про вас, ваш університет, про перемогу. У нас перемогла дружба.

Вів інтерв'ю студент III курсу філфаку, слухач ШМЖ В. МОРОЗ.

Студенти ВДУ біля гуртожитку № 5.

Фото В. МОРОЗА та В. ШИШИНА.

Г Л И Б О К И Й С Л І Д В У М А Х Н А Щ А Д К І В

ЩОРОКУ 28 ЛИСТОПАДА ПРОГРЕСИВНЕ ЛЮДСЬКІ
ВІДЗНАЧАЄ ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ ОДНОГО З ОСН.
ПОЛОЖНИКІВ МАРКСИЗМУ — ФРІДРІХА ЕНГЕЛЬСА

Сьогодні студент істфаку М. Столбуненко розповідає про шляхи, якими йшли твори класиків марксизму в Одесу, як вони потрапляли у наукову бібліотеку, їхню подальшу долю.

У Росію і на Україну нелегально видання «пересилались» із-за кордону. Велика частина літератури проходила через Одеський, а також інші південно-українські порти. Найважливіші сухопутні шляхи перевезення революційної літератури на Україну пролягали із Румунії через Бессарабію, а також із Женеви й Цюриха—через Прагу, Львів, через австрійський кордон—у Волинську й інші губернії.

ІІІ відділ царської канцелярії на протязі 1871—1872 років неодноразово надсилав у Одесу відомості про те, що на Україну мають намір проникнути члени Інтернаціоналу, «агенти Карла Маркса, для створення секції Інтернаціоналу в південних губерніях Росії».

Видання І Інтернаціоналу зокрема журнал Російської секції «Народное дело» розповсюджували серед студентів Новоросійського університету в Одесі. У грудні 1869 року жандарми перехопили лист С. Мар'яшева, надісланий із Одеси студенту медичного факультету Московського університету П. Кравцю. У ньому повідомлялось, що в студентському гуртку вони читали журнал «Народное дело», як «крайне революційний, атеїстичний, що стоїть за федеративний устрій Росії».

На початку 70-х років у Одесі революційну діяльність проводили народники (чайківці) А. І. Желябов та Ф. В. Волконський. Вони були знайомі з творами К. Маркса та Ф. Енгельса і розповсюджували їх.

Члени «Южноросійського Союзу рабочих», який був заснований в Одесі в 1875 році, розповсюджували нелегальну літературу, проводили пропаганду серед робітників, брали участь у проведених страйків на підприємствах Одеси. Революція 1905—1907 років

створила сприятливі умови для видання творів основоположників наукового комунізму.

У роки першої російської революції в Одесі були видані такі твори К. Маркса та Ф. Енгельса, як «Крестьянский вопрос во Франции и Германии» (у видавництві Алексеєвої, Сапожникова та «Буревестник», 1905); «Людвиг Фейербах и конец классической немецкой философии» (видавництво Алексеєвої, 1905); «Гражданская война во Франции» (видавництво М. С. Козмана і два випуски видавництва «Буревестник», 1905) та інші. Всього в Одесі твори К. Маркса і Ф. Енгельса протягом 1905—1907 років виходили близько сорока разів у восьми видавництвах.

У випусках деяких творів К. Маркса і Ф. Енгельса брав безпосередню участь В. І. Ленін. Наприклад, під його редакцією в Одеському видавництві «Буревестник» в перекладі з німецької мови вийшло друге видання книги К. Маркса «Гражданская война во Франции» з передмовою Ф. Енгельса.

Звичайно, не всі легальні видання творів основоположників наукового комунізму були якісними. Видавничою діяльністю на той час займалися чимало ділків, які намагалися заради наживи збути якомога більше халтурних марксистських книг. Купці кидали торгувати вівсом і починали вигідну торгівлю демократичною дешевою брошурою, говорив В. І. Ленін. Такі купці чи видавці йшли на будь-які скорочення, замінювали назви праць, навіть опускали прізвище автора, тільки щоб дістатися дозволу цензури. Про характер таких «хірургічних» операцій над текстами Маркса та Енгельса красномовно говорить випадок з анонімним перекладом праці Маркса «Гражданская война во Франции» та «Предисловием» Енгельса до неї. Про це свідчить і «Манифест Комму-

нистической партии» видання Одеського «Буревестника». Він був виданий під іншою назвою («Про коммунизм»), без передмови авторів до російського видання; без епіграфа. З нього було викинено тезу про «насильницьке повалення буржуазії» і «завоювання пролетаріатом політичної влади», опущена остання рядки «Манифеста» та його бойове гасло: «Пролетарии всех стран, соединяйтесь!». Таких прикладів можна навести чимало.

Після поразки першої російської революції царський уряд почав наступ проти більшовицької партії та пропаганди нею ідей К. Маркса та Ф. Енгельса. Зокрема, були заборонені праці Ф. Енгельса, видані на Україні: «Крестьянский вопрос во Франции и Германии» (Одесса, издательство «Делос», 1905 год) та інші.

Різно підвищився інтерес до творів основоположників марксизму після перемоги Лютневої буржуазно-демократичної революції 1917 року. У ряді міст України тоді легально було перевидано багато робіт Маркса та Енгельса. Зокрема, «Манифест Коммунистической партии» було видано в Києві, Харкові, Одесі. Одеське видавництво «Єдинение» надрукувало працю Енгельса «Развития социализма от утопии к науке».

З 70-х років XIX століття до Великої Жовтневої соціалістичної революції в бібліотеку надійшла значна кількість книг К. Маркса та Ф. Енгельса. Це, як правило, наступні теми виданих раніше книг.

У цей період правління університету схвальоване зростаючим інтересом до книг К. Маркса та Ф. Енгельса і остерігаючись, що бібліотека університету може стати джерелом розповсюдження марксистської книги, прийняло рішення поставити на томах «Капитала» печатку: «Не подлежит выдаче». Ці печатки можна бачити на томах

«Капитала». Реакційна професура міцно тримала в своїх руках нагляд за комплектуванням університетської бібліотеки. Тому до 1918—1921 рр. ми не знаходимо слідів надходження до бібліотеки книг Маркса і Енгельса, хоча період 1905—1907 рр. характеризується виходом в Росії багатотомних перекладів праць Маркса та Енгельса, а Одеса по кількості видань займала одне з перших місць у Росії.

Друге за часом надходження частини колекції рідкісних видань Маркса і Енгельса складається з книг, які надійшли до бібліотеки між 1917 та 1921 роками. Це в основному видання, які вийшли за часу революції 1905—1907 рр. у Росії. Цікавим є факт, що основна маса книг, що надійшли в цей період, були подаровані бібліотеці університету.

Нам удалося встановити, що ряд книг надійшли з бібліотеки професора Линиченка, професора Лисенкова, журналіста Бравдовського.

Ряд праць та листів К. Маркса та Ф. Енгельса вперше були опубліковані в періодичних виданнях. Бібліотека університету за свою понад стоп'ятидесятирічну історію регулярно збирала та оберігала комплекти журналів та газет. Періодика складає найціннішу частину фонду бібліотеки.

Бібліотека зберегла цілий ряд журналів та газет з публікаціями К. Маркса та Ф. Енгельса. Це—російські журнали XIX століття «Правда», «Минувшие годы», відкритий орган більшовиків «Провсвещение».

У перші роки Радянської влади широко почали публікувати раніше невідомі чи неперекладені листи та статті К. Маркса та Ф. Енгельса. Ці журнали виходили невеликими тиражами і є зараз бібліографічною рідкістю. Це — «Печать и Революция», «Под знаменем

марксизма», «Летопись марксизма» та інші.

Історія появи колекції рідкісних видань Маркса та Енгельса в Новоросійській бібліотеці і характеристика змісту фонду дають можливість зробити висновок, що бібліотека університету відіграла важливу роль у знайомстві, а тим самим і популяризації марксистської думки в Одесі.

Про це говорять шляхи та строки надходження книг класиків марксизму до бібліотеки, а також особисті зібрання, подаровані бібліотеці, а також інтерес мешканців міста до цієї літератури.

Ідеї Маркса та Енгельса залишили глибокий слід в умах студентів Новоросійського університету. Про це переконливо свідчить напис на вінку, покладеному на могилу К. Маркса: «Карлу Марксу, создателю «Капитала» и основателю Международного товарищества рабочих от группы социалистов Одесского университета, его учеников и последователей».

З перших років свого існування наукова бібліотека мала систематичну розстановку. Тому книги Маркса та Енгельса спочатку потрапляли у різні відділи. Книги Маркса, які надійшли до бібліотеки в XIX столітті, були записані у відділ політичної економії. Книга Ф. Енгельса «Положение рабочего класса в Англии» — у відділі «Полицейское право».

У 1920—1921 рр. фонди бібліотеки зросли майже вдвічі. В цей період надійшла найбільша кількість видань, які відносяться до категорії рідкісних.

У 1946 році було вирішено розмістити всі видання класиків марксизму в одному відділі.

М. СТОЛБУНЕНКО,
студент істфаку.

Четвертокурсниця юрфаку А. Фалеєнко проводить велику громадську роботу. Вона є активним пропагандистом правових знань.
Фото О. ЛЕВІТА.

Хороша справа, але...

Після тривалої перерви відкрився читальний зал. Відбулися зміни в організації обслуговування студентів. Вони мають вільний доступ до широкого кола літератури — стелажі з книгами розміщені тут же, в залі. Потрібна яка-небудь книга — підійшов, взяв. Швидко й зручно. Не забувай тільки класти на місце. Але є невеличке «але».

При вході у зал треба залишити свій портфель, сумку, папку. Вимога зрозуміла при такій організації обслуговування студентів,

але... портфелі доводиться залишати на підлозі, таким чином загрожується не тільки підхід до каталогів, але й прохід. А чому б не зробити що-небудь подібне до невеличких стелажів для портфелів, чи, можливо, залишати їх разом з одягом. Тоді не доводилося б студентам, переступаючи через портфелі, шукати свій.

О. БУКАЛОВ,
студент ІІІ курсу фізфаку.

ДОБРА І НЕДОБРА АНГЛІЯ

(Продовження. Поч. у № 34 ц. р.)

Що можна сказати про це красиве й похмуре, величаве й гнітує, зелене й сіре місто, якщо дивитися на нього з вікна автомобіля, що мчить на великій швидкості, коли ще до того справа й зліва обганяють тебе інші автомобілі й автобуси?

Важко описати це місто. Важко, тому що воно багатоліке. Важко, тому що воно добре всім знайоме. Важко, тому що воно викликає найсуперечливіші почуття. Важко, тому що в ньому багато незнайомого...

Ще недавно Лондон був центром могутньої і нещадної Британської імперії. І тепер вже постарілий британський лев ще намагається своїм риком закликати до порядку неслухняних.

Лондон — величезне місто Великобританії, що займає площу в 620 квадратних миль (1 мілья = 1,6 км), на якій проживає понад сім мільйонів чоловік.

Лондон — це великий й найбагатіший банкі й контори Сіті, що відкривають свої грошові мішки лише для того, щоб перерахувати чи додати туди гроші.

Лондон — це місто, де жив і працював Карл Маркс, місто, яке дало притулок пролетарській партії Леніна, дало їй можливість провести свої з'їзди. Це — місто, в якому Володимир Ілліч Ленін з 16 років, проведений в еміграції, проживав понад рік.

Це все факти, відомі нам з дитинства. Але, опинившись у цьому місті, сприймаєш їх якось особливо, начебто заново відкриваєш їх для себе.

Через декілька днів по приїзду в Лондон ми купили в одній із книжкових крамничок книгу під інтригуючою назвою — «Лондон,

який нікому невідомий». Гортаючи сторінки цієї книги, я переносився в далекий старий Лондон початку XX сторіччя з його газонами ліхтарями, чайними кімнатами, омнібусами, старомодними екіпажами, вусатими й бородастими джентльменами й дамами в максі-спідницях та платтях і широкополюх капелюшках.

Автор книги настійно рекомендував знайомитись з Лондоном, бродячи його вулицями пішки. Згадаюсь, що Володимир Ілліч, за спогадами Надії Костянтинівни Крупської, дуже любив ходити по Лондону, вважаючи, що так краще всього можна познайомитись з життям великого міста.

Пішли по Лондону й ми. Бродячи ленінськими місцями, читаючи путівники, приходиш до висновку: «Немає Лондона, який нікому невідомий!». Бережливо охороняє трудовий Лондон місія, зв'язані з Карлом Марксом, Володимиром Іллічем Леніном і з РСДРП.

Володимир Ілліч Ленін жив і працював в Лондоні з квітня 1902 по травень 1903 року. Це був дуже відповідальний і плідний період в його житті: 17 номерів «Искры», багато важливих статей, в тому числі перша ленінська брошура для селянства — «Крестьянской бедноте», підготовка до ІІ з'їзду РСДРП і робота над програмою партії. Особливо любив В. І. Ленін працювати в прекрасній бібліотеці Британського музею.

Коли навесні 1903 року обговорювалось питання про переїзд редакції «Искры» в Швейцарію, Леніну, за словами Н. К. Крупської, не хотілось їхати з Лондона. А поїхавши, Володимир Ілліч неодноразово повертався сюди, переїсаючи Ла-Манш. Адже тут, в Лондоні, проходили три з'їзди

З відряджень дальніх ...

партії. Сюди ж він спеціально приїздив, щоб завершити роботу над книгою «Материализм и эмпириокритицизм». Особливе почуття охоплює тебе, коли підходиш до будинку одного з найстаріших лондонських вокзалів — Черінг кросс. Сюди, на цей вокзал, Володимир Ілліч і Надія Костянтинівна приїхали вперше у квітні 1902 року. Говорять, що з того часу зовнішній вигляд будинку фактично не змінився.

Намагаємось уявити той далекий квітневий день, коли сюди прийшов російський революціонер емігрант Микола Александрович Алексеєв, щоб зустріти Володимира Ілліча та Надію Костянтинівну, які прибули в Лондон. Микола Александрович на перших порах взяв шефство над ними й влаштував їх тимчасово на одну з дешевих спальних кімнат недалеко від Ріджент парка.

Намагаємось уявити появу Леніна на обличчі Володимира Ілліча, який за словами Н. К. Крупської, з цікавістю став вдивлятися в твердиню капіталізму, забувши на час і Плеханова, і конфлікти в редакції.

Потім В. І. Ленін сам часто приходив на вокзал «Черінг кросс», щоб зустріти товаришів по партії і допомогти їм влаштуватися, так, як колись їм допоміг М. О. Алексеєв. Сюди ж приходив Володимир Ілліч для зустрічі делегатів партійних з'їздів.

Як відомо, ІІ з'їзд РСДРП відбувся спочатку в липні 1903 року в Брюсселі, однак через переслідування поліцією змушений був переїхати в Лондон. У роботі з'їзду брало участь 43 делегати. Головним завданням його було створення революційної марксист-

Продовження на 4-й стор.

ВЗГЛЯД ЛЕКЦІЙ

Міжнародний факультет: 8 грудня о 13.40, ауд. № 27. «Чи можна управляти погодою?». Читав професор В. О. Федосєв.

Геолого-географічний: 10 грудня о 13.40, ауд. № 110. «Зміст значення нумізматики». Читав професор П. О. Карішківський.

Історичний: 15 грудня о 13.40, ауд. № 14. «Сучасна література США». Читав доцент В. А. Хухаренко.

Механіко-математичний: 18 грудня о 13.40, ВАЗ. «Штучні мінерали». Читав доцент І. В. Носірів.

Факультет романо-германської філології: 22 грудня о 13.40, АЗ. «Причини многоступовості у людини і вплив різних факторів на плід». Читав доцент В. Д. Севастьянов.

Фізичний: 24 грудня, о 13.40, ауд. ВФ. «Проблеми розвитку жанру роману». Читав професор В. В. Фашенко.

Філологічний факультет: для українського відділу—24 грудня, для російського—25 грудня о 13.40, ВАЗ. «Правові культура на сучасному етапі розвитку радянського суспільства». Читав професор О. В. Сурілов.

Хімічний: 26 грудня, о 13.40, ВХ. «Політика мирного співіснування в дії (підсумки візитів Л. І. Брежнєва в США, ФРН в травні-червні 1973 р.)». Читав доцент Р. А. Личковський.

Юридичний: 19 грудня, о 13.40, ВХ. «Охорона природи—важливе завдання сучасності». Читав доцент Л. Ф. Назаренко.

Юридичний: 19 грудня, о 13.40, ВХ. «Охорона природи—важливе завдання сучасності». Читав доцент Л. Ф. Назаренко.

Юридичний: 19 грудня, о 13.40, ВХ. «Охорона природи—важливе завдання сучасності». Читав доцент Л. Ф. Назаренко.

Юридичний: 19 грудня, о 13.40, ВХ. «Охорона природи—важливе завдання сучасності». Читав доцент Л. Ф. Назаренко.

Юридичний: 19 грудня, о 13.40, ВХ. «Охорона природи—важливе завдання сучасності». Читав доцент Л. Ф. Назаренко.

Юридичний: 19 грудня, о 13.40, ВХ. «Охорона природи—важливе завдання сучасності». Читав доцент Л. Ф. Назаренко.

Юридичний: 19 грудня, о 13.40, ВХ. «Охорона природи—важливе завдання сучасності». Читав доцент Л. Ф. Назаренко.

Юридичний: 19 грудня, о 13.40, ВХ. «Охорона природи—важливе завдання сучасності». Читав доцент Л. Ф. Назаренко.

Юридичний: 19 грудня, о 13.40, ВХ. «Охорона природи—важливе завдання сучасності». Читав доцент Л. Ф. Назаренко.

Юридичний: 19 грудня, о 13.40, ВХ. «Охорона природи—важливе завдання сучасності». Читав доцент Л. Ф. Назаренко.

Юридичний: 19 грудня, о 13.40, ВХ. «Охорона природи—важливе завдання сучасності». Читав доцент Л. Ф. Назаренко.

Юридичний: 19 грудня, о 13.40, ВХ. «Охорона природи—важливе завдання сучасності». Читав доцент Л. Ф. Назаренко.

Юридичний: 19 грудня, о 13.40, ВХ. «Охорона природи—важливе завдання сучасності». Читав доцент Л. Ф. Назаренко.

Юридичний: 19 грудня, о 13.40, ВХ. «Охорона природи—важливе завдання сучасності». Читав доцент Л. Ф. Назаренко.

Юридичний: 19 грудня, о 13.40, ВХ. «Охорона природи—важливе завдання сучасності». Читав доцент Л. Ф. Назаренко.

Юридичний: 19 грудня, о 13.40, ВХ. «Охорона природи—важливе завдання сучасності». Читав доцент Л. Ф. Назаренко.

Юридичний: 19 грудня, о 13.40, ВХ. «Охорона природи—важливе завдання сучасності». Читав доцент Л. Ф. Назаренко.

Юридичний: 19 грудня, о 13.40, ВХ. «Охорона природи—важливе завдання сучасності». Читав доцент Л. Ф. Назаренко.

Юридичний: 19 грудня, о 13.40, ВХ. «Охорона природи—важливе завдання сучасності». Читав доцент Л. Ф. Назаренко.

Юридичний: 19 грудня, о 13.40, ВХ. «Охорона природи—важливе завдання сучасності». Читав доцент Л. Ф. Назаренко.

Юридичний: 19 грудня, о 13.40, ВХ. «Охорона природи—важливе завдання сучасності». Читав доцент Л. Ф. Назаренко.

Юридичний: 19 грудня, о 13.40, ВХ. «Охорона природи—важливе завдання сучасності». Читав доцент Л. Ф. Назаренко.

ЗУСТРІЧ З СУЧАСНИКОМ

Читачеві полюбилась твори І. Григурка, в яких об'єктом художнього дослідження є людина праці. Молодий прозаїк глибоко проникає у внутрішній світ наших сучасників, по-своєму відкриває цей світ для читача.

Герої нового твору І. Григурка —рибалки.

Кореспондент газети Павло Бурима приїжджає в Генічеськ, «одне з невеликих наших міст, яке пов'язало свою долю з морем». Має Павло редакційне завдання — написати про рибалок. Кожна людина, з якою він зустріне, постає перед читачем як індивідуальна, неповторна постать. Автор повісті вміє вловити у характері людини головне, визначальне й створити яскравий образ.

Ось капітан рефрижератора Джумига, з яким Павло добирається у район лутини. Джумига сам говорить про себе: «Я, щоб знали, все пов'язано з людьми. Це моя, можна сказати, найголовніша прикмета...». Перекопаний капітан у тому, що саме від людей зале-

жить: бути чи не бути риби в Азовському морі? Джумига принциповий у ставленні до тих рибалок, які, аби тільки дати план, нехтують всім — і руйнують біосферу, роблять з моря залитий водою стадіон або тралять нестандартний молодняк». У капітана «серйозні закиди вченим, тим, що рибоводством займаються», він за те, «щоб наука йшла фронтально, йшла і там, де йти важко, щоб вона не відкладала нерозв'язані проблеми». Постає зі сторінок твору образ людини, свідомої свого покликання — бути творцем на землі...

На сейнері «Сиванський борець» Павла зустріли стримано: бригадир Дзигура одержав «строгача» і думав, що Павло «з органів чи з народного контролю». Довелось навіть листа показати, в якому діти рибалок просять написати про їхніх батьків.

«Злий, як чорт», — так подумав Павло про Дзигуру, обличчя якого було «непривітне, по-циганському смагле». Та перше враження виявилось помилковим. Рибалки поважають свого неговірого бригадира за чесність, прямоту. Лише Філ,

І. Григурка. Путіна. Журнал «Вітчизна», 1973, № 9.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ВИДАВАННЯ

Є. І. Серебряна підготувала друге доповнене й перероблене видання вказівника «Історія зарубіжної марксистської філософії» (М., 1972). Вказівник містить книжну й журнальну літературу, що вийшла на території СРСР з 1917 по 1967 роки (це видання враховувало літературу за 1917—1962 рр.).

Вказівник розрахований на наукових працівників, які спеціалізуються в галузі історії філософії, викладачів діалектичного та історичного матеріалізму, теорії наукового комунізму, філософських питань природознавства, етики, естетики, наукового атеїзму.

Вказівник містить наукову й науково-популярну літературу з історії марксистської зарубіжної філософії.

Якщо на книгу, що є у вказівнику, є рецензії, то вони вміщуються безпосередньо за книж-

кою (і під тим же номером). Вказівник охоплює літературу, присвячену дуже значному хронологічному періоду — від перших кроків становлення філософського знання дореволюційного періоду до філософії, здійсненого Марксом та Енгельсом. Основні відділи: філософія стародавнього світу, філософія середніх віків, філософія нового часу.

У значній своїй частині література, вміщена у вказівнику, анотована Є авторським вказівником.

Вказівник підготовлений у секторі бібліографічної інформації з філософії Інституту наукової інформації та фундаментальної бібліотекою з суспільних наук Академії наук СРСР.

Державна бібліотека СРСР ім. В. І. Леніна підготувала рекомендаційний вказівник літератури «Теорія пізнання і сучасна наука». (М., «Книга», 1972). Упорядник Л. І. Зягкова.

КНИЖКОВА ПОЛИЦЯ

котрий тільки й думав про те, як би «пару палуб сплавити наліво», недолюблював його. Павло переконується, що «Дзигурина догана — непорозуміння... Тільки тоді, коли він залишав сейнер, Дзигура зізнався, що листа писав і його син: «Ось бачиш: Костик. Я його так і називаю».

Розмова про твір — це насамперед розмова про характері у творі. Герої «Путіни» — люди, різні за віком, уподобаннями. На сейнері і старий Мардарій, «не так старий роками, як побатожений життям», і ще зовсім юний Манюпа-радист, який «схожий на дівчину». Та мають рибалки спільне — відчуття радості, що приходить до них у колективній праці. І Павло, захоплений злагодищеністю і вправними рухів, «забув, хто він і що його сюди закинуло; він нарівні з усіма перетягував канати...».

Зустріч з героями «Путіни» — це зустріч з людьми цікавими, з нашими сучасниками, образи яких у повісті яскраві й переконливі.

Василь ПОЛТАВЧУК.

ПО СТОРІНКАХ

ВУЗІВСЬКИХ

ГАЗЕТ

НОВИЙ МЕТОД

Головним завданням проблемної лабораторії по дослідженню рідких систем, створеної при кафедрі оптики, є вивчення питань теплового руху молекул і міжмолекулярної взаємодії в конденсованих середовищах. Проведені тут дослідження мають важливе значення для розробки теорії рідкого стану речовини і здійснюваних в ній хімічних процесів. Ці дослідження являють собою інтерес для хіміків, біологів, фізиків. Працівники лабораторії вперше застосували принципово новий метод вивчення обертового теплового руху молекул рідких речовин. Ними також вдосконалений метод вивчення теплового руху молекул по спектрах інфрачервоного поглинання і комбінаційного розсіяння світла. Створено нові прилади для дослідження теплового обертового руху молекул з використанням газового лазера. Встановлено зв'язок розмірів і форми молекул рідких речовин з їх обертовим рухом. Такі знання необхідні для одержання чистих твердих речовин з заданими властивостями.

У зв'язку з розширенням тематики наукових досліджень при лабораторії організована група молекулярної люмінесценції, яка займається вивченням умов утворення люмінесцентних асоціатів складних органічних сполук. Створена також група ультразвуку по вивченню акустичних властивостей рідких і твердих тіл.

Майбутні фізики й хіміки неодмінно знайдуть для себе чимало цікавого в цій проблемній лабораторії.

(Із газети «Самаркандський університет»).

ТРУДОВЕ ЛІТО ДРУЗІВ

Як швидко й непомітно пробіжить час! Через кілька днів — зустріч на рідній білоруській землі.

За час трудового семестру ми встигли зробити багато цікавих і корисних справ.

Наші заходи в соціалістичній співдружності з загонами БДУ ім. Леніна зайняли перше місце. Правління колгоспу нагородило нас грошовою премією і поїздкою до Одеси.

Наприкінці липня у місті Бендері відбувся фестиваль «Вара-73» СВЗ, які працювали у Молдавії («Вара» — по-молдавськи — літо). Ми взяли найактивнішу участь у цьому святі. Разом з комсомольською організацією колгоспу ім. Свердлова організували «Вогник», на який запросили передовиків сільського господарства. «Вогник» пройшов дуже вдало.

В обох загонах були проведені політінформаційні заходи на теми «Молдавський РСР — 50 років», «Х Веселітний». Студенти подружились з молоддю села, організували складання моря ГПО.

Бійці загонів працювали з ентузіазмом, настрій у всіх бадьорий.

Бійці СВЗ «Вераси» і «Глобус»

(Газета «Савецкі настаўнік»).

Ректорат, партком, профком університету та колектив біологічного факультету висловлюють глибоке співчуття завідувачій кафедрою мікробіології, члену-кореспонденту АН УРСР, професору В. П. Тульчинській з приводу тяжкої втрати — смерті матері Ганни Семенівни.